
*Lesná pedagogika a výchova k trvalo
udržateľnému rozvoju v predprimárnej
a primárnej edukácii*

LESPED

Odbor vedy a techniky:	50306 – Predškolská a elementárna pedagogika
Charakter výskumu:	Aplikovaný výskum
Začiatok riešenia projektu:	01.07.2019
Koniec riešenia projektu:	30.06.2022
Riešiteľská organizácia:	Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre – Pedagogická fakulta Ul. A. Hlinku 1, 949 74 Nitra IČO 00157716 Kontakt: 037/64 08 218, dpf@ukf.sk Štatutárny zástupca: prof. RNDr. Libor Vozár, CSc.
Rozpočet projektu (riešiteľská organizácia):	93 360,00 €
Spoluriešiteľská organizácia:	Národné lesnícke centrum T. G. Masaryka 22, 960 01 Zvolen IČO 42001315 Kontakt: 045/53 20 316, nlc@nlcsk.org Štatutárny zástupca: Bc. Ing. Ľuboš Halvoň, PhD.
Rozpočet projektu (spoluriešiteľská organizácia):	96 640,00 €
Zodpovedný riešiteľ projektu:	<u><i>doc. PaedDr. Dana Kollárová, PhD.</i></u> Kontakt: 037/64 08 226; 0905 890 226 dkollarova@ukf.sk

Zoznam riešiteľov:

Mgr. Simona Borisová – UKF, doktorand

Ing. Dana Chlpošová – NLC, vedúca odboru komunikácie, environmentálneho vzdelávania a lesnej pedagogiky

Ing. Veronika Jaloviarová – NLC, špecialista – manažér vzdelávania

doc. PaedDr. Dana Kollárová, PhD. – UKF, vysokoškolský učiteľ – docent

prof. PhDr. Viera Kurincová, CSc. – UKF, vysokoškolský učiteľ – profesor

Ing. Andrea Melcerová – NLC, špecialista – manažér vzdelávania

Mgr. Alexandra Nagyová – UKF, doktorand

doc. PaedDr. Gábor Pintes, PhD. – UKF, vysokoškolský učiteľ – docent (dekan PF)

PaedDr. Eva Pupíková – UKF, doktorand, učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie

Ing. Milan Sarvaš, PhD. – NLC, riaditeľ – Úsek lesníckeho poradenstva a vzdelávania

Mgr. Dagmar Sélešová – NLC, koncepčný zamestnanec pre vzdelávanie

Ing. Marián Taraba – NLC, špecialista – manažér vzdelávania

Anotácia projektu

Hlavným cieľom projektu je navrhnuť a verifikovať metódy a formy vzdelávania, ktorými môžeme vyučovať lesnú pedagogiku v podmienkach predprimárneho a primárneho vzdelávania s dôrazom na prírodovedné témy, ktoré vyplývajú zo štátneho vzdelávacieho programu pre tieto stupne vzdelávania.

Čiastkové ciele sú nasmerované aj na výchovu k trvalo udržateľnému rozvoju, na tvorbu metodiky využívania lesnej pedagogiky v pedagogickej praxi.

Metodika bude vychádzať zo záverov aplikovaného výskumu. Metódami výskumu bude analýza dokumentov, interview, didaktické testy, experiment a bude ladený kvalitatívno-kvantitatívnou metodológiou. Cieľovou skupinou budú učitelia materských škôl, učitelia primárneho vzdelávania, vychovávatelia školských klubov detí, lesní pedagógovia aj poslucháči pedagogickej fakulty. Dôraz bude kladený na didaktické možnosti lesnej pedagogiky v pedagogickej praxi, čo môžeme považovať za možný model skúmaných, overovaných a navrhovaných pedagogicko-didaktických postupov.

Výstupom projektu bude aplikácia výsledkov nielen do oblasti predprimárneho a primárneho vzdelávania, ale aj do pregraduálnej a postgraduálnej prípravy pedagógov a lesných pedagógov v podobe publikácií – vedeckých štúdií, učebných textov, metodických materiálov, pracovných listov a pod.

Prínosom projektu je inovácia pedagogicko-didaktických postupov prostredníctvom aktivít pripravených lesným pedagógom, čím môžeme rozvíjať u detí/žiacov úroveň poznania o environmente a zároveň prispieť k posilneniu výchovy k trvalo udržateľnému rozvoju. Pridanou hodnotou plánovaného výskumu je fakt, že MŠVVaŠ v roku 2018 akreditovalo spoluprijemcovi študijný program Lesná pedagogika pre predprimárne vzdelávanie.

Garantkou programu je hlavná riešiteľka predkladaného projektu, ktorá súčasne dlhoročne spolupracuje s Metodicko-pedagogickým centrom, ktoré by malo byť aj budúcim odberateľom výsledkov projektu.

Ciele a zámery projektu

Cielom projektu je navrhnuť, realizovať a overiť model metodiky lesnej pedagogiky v primárnom a predprimárnom vzdelávaní, nájsť jej miesto a uplatnenie v školskom aj mimoškolskom kontexte. Tým podporovať záujem ako aj záujem o vzdelávanie detí predškolského veku a u žiakov mladšieho školského veku o lesy, prírodu a životné prostredie a rozvíjať tak súčasne prírodovednú gramotnosť prostredníctvom aktivizujúcich metód využívaných lesnými pedagógmi v prírodných podmienkach. Vychádzajúc z výskumného problému a hlavného cieľa sa vynárajú aj čiastkové ciele.

Prostredníctvom činnostného a bádateľského charakteru učenia:

- rozvíjať u detí/žiacov kognitívnu, psychomotorickú a sociálno-emocionálnu stránku osobnosti;
- posilniť u detí/žiacov záujem o ochranu lesa a zvýšiť ich povedomie o význame lesa a lesníckej profesie;
- učitelia/vychovávateľa dokážu integrovať prvky lesnej pedagogiky do iných vyučovacích predmetov (učitelia ZŠ), tematických okruhov vzdelávania (učitelia MŠ) a záujmových činností (ŠKD);
- učitelia/vychovávateľa dokážu objavovať nové formy spolupráce školy a rodiny;
- posilniť reflexívne a riadiace kompetencie lesných pedagógov s akcentom na zásady, ciele a obsah edukačného procesu;
- zdôrazniť význam lesnej pedagogiky v rámci rodinnej a mimoškolskej výchovy v učiteľských a neučiteľských odboroch (odbor Pedagogika a vychovávateľstvo) vysokoškolského štúdia.

Aplikačným cieľom je tiež:

- vytvoriť metodicko-odborný materiál z lesnej pedagogiky pre pedagógov;
- vytvoriť metodicko-odborný materiál pre lesných pedagógov;
- zdôrazniť význam lesnej pedagogiky v rámci rodinnej a mimoškolskej výchovy v učiteľských a neučiteľských odboroch vysokoškolského štúdia prostredníctvom vysokoškolských učebných textov.

Všetky výstupy projektu vieme poskytnúť učiteľom prostredníctvom Metodicko-pedagogického centra v rámci ich kontinuálneho vzdelávania.

Teoretickým cieľom bude obohatiť výsledkami výskumných zistení pedagogickú vedu, konkrétne aplikované vedy – predškolskú pedagogiku, školskú (primárnu) pedagogiku, vysokoškolskú pedagogiku, rodinnú a mimoškolskú pedagogiku s presahom teórie výchovy a didaktiky. Teoretické ciele zhmotníme monografiou a zborníkom zo záverov medzinárodnej konferencie.

Prínos predloženého projektu vidíme v týchto produktoch a službách – pre pedagogickú prax:

rok 2019

- zostavenie a verifikácia modelu lesnej pedagogiky v podmienkach predprimárnej a primárnej edukácie s dôrazom na prírodovedné témy vyplývajúce zo štátneho vzdelávacieho programu;
- vytvorenie pracovných listov pre deti predškolského veku, ktoré sa viažu k prírodovedným témam a najbližšiemu environmentu s dôrazom na lesnú pedagogiku;

- vytvorenie pracovných listov pre jednotlivé ročníky žiakov mladšieho školského veku s rešpektom k témam prírodovedného vzdelávania, ktoré vychádzajú z programu s dôrazom na absolvované zážitkové učenie;

rok 2020

- vytvorenie metodiky Lesnej pedagogiky pre učiteľky materských škôl s dôrazom na jej variabilnosť v jednotlivých organizačných formách;
- vytvorenie metodiky Lesnej pedagogiky pre učiteľky 1. stupňa ZŠ a vychovávateľov ŠKD s dôrazom na medzipredmetové vzťahy;
- vytvorenie metodiky pre lesných pedagógov s akcentom na prírodovedné vzdelávanie rešpektujúc Štátny vzdelávací program ISCED 0 a ISCED 1;
- uskutočnenie semináru s workshopmi za účasti krajín V4, aplikovanie zborníka.

rok 2021

- Uskutočnenie medzinárodnej konferencie za účelom výmeny skúseností, nových metodík a stratégií v lesnej pedagogike a výchove k trvalo udržateľnému rozvoju
- realizácia lesnej vychádzky a workshopov lesnej pedagogiky s učiteľmi a vychovávateľmi.

Pre pedagogickú teóriu a výskum:

- uskutočnenie medzinárodnej konferencie krajín V4, z ktorej bude publikačný výstup vo forme zborníka;
- vedecké štúdie a články v časopisoch (domácich aj zahraničných), ktoré budú dokumentovať etapy a výsledky uskutočneného aplikovaného výskumu;
- aktívne výstupy na domácich a zahraničných konferenciách;
- publikovanie v domácich a zahraničných časopisoch.

rok 2022

- vydanie monografie zameranej na lesnú pedagogiku v škole a mimo nej;
- vydanie prvých vysokoškolských študijných textov pre poslucháčov odboru Predškolská a elementárna pedagogika, Učiteľstvo všeobecno-vzdelávacích predmetov, Pedagogika v kombinácii, Pedagogika a vychovávateľstvo zameraných na lesnú pedagogiku aktívne výstupy na domácich a zahraničných konferenciách;
- publikovanie v domácich a zahraničných časopisoch.

Počas realizácie projektu poskytneme pedagógom, študentom a širokej verejnosti (rodičom) aj ďalšie nové produkty a služby - priebežné poskytovanie odborných informácií pedagogickým zamestnancom v oblasti predškolskej a elementárnej pedagogiky o:

- prínosoch a možnostiach vzdelávania so zameraním na lesnú pedagogiku,
- možnostiach vzdelávania a bezplatnom prístupe k metodickým materiálom a prípadovým štúdiám zo zahraničia so zameraním na program lesnej pedagogiky
- možnostiach účasti pedagógov a študentov na modelových akciách – ročnom programe lesnej pedagogiky;
- poskytovanie komplexných informácií pre lesných pedagógov.